

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં
આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૩૫ // ૨૦૨૧
માં
આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૬૧૫ // ૨૦૨૧
સાથે
દિવાની અરજી (રહેવા માટે) નં. ૧ // ૨૦૨૧
આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૩૫ // ૨૦૨૧ માં
સાથે
આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૬૧૫ // ૨૦૨૧

માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશ – શ્રી ન્યાયમૂર્તિ વિક્રમ નાથ
અને
માનનીય ન્યાયાધીશ બિરેન વૈષ્ણવ

=====

૧. શું સ્થાનિક સમાચાર પત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે? હા
૨. પત્રકારને બતાવવામાં આવે કે નહીં? હા
૩. શું ન્યામૂર્તીશ્રી ચુકાદાની પાકી નકલ જોવા માંગે છે? ના
૪. શું આ દાવામાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે? ના

=====

પ્રીતિ ઉમેશ સોની – – વિરુદ્ધ – –
બ્રિન્દા નિલંજ શુક્લ અને અન્ય ૧ વ્યક્તિ

=====

ઉપસ્થિતી : શ્રી સી.બી.ઉપાધ્યાય, એડવોકેટ, શ્રી બ્રહ્મહટ્ટ (૧૧૩૦૭)

સાથે અપીલકર્તા નં. ૧ માટે પ્રતિવાદી નં. ૩

એજીપી (૯૯) એ પ્રતિવાદી નં. ૨ માટે એમ.એસ. શ્રુતિ પાઠક

એમ.આર. બી.એમ. માંગુકીયા (૪૩૭) પ્રતિવાદી નં. ૧ માટે

એમ.એસ. બેલા એ પ્રાજાપતિ (૧૯૪૬) પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે નામન કે

=====

સમક્ષ : માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી ન્યાયાધીશ વિક્રમ નાથ

અને

માનનીય ન્યાયાધીશ બિરેન વૈષ્ણવ

તારીખ : ૨૭/૦૮/૨૦૨૧ સામાન્ય **CAV** ચુકાદો

દ્વારા- માનનીય ન્યાયાધીશ બિરેન વૈષ્ણવ

૧. આ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જે પ્રતિવાદી નંબર હતા.૧ વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૧૦૬૧૫ ઓફ ૨૦૨૧ માં. અપીલ ૨૮.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં પ્રતિવાદી નં. દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ ઓરલ આદેશ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૬૧૫ ઓફ ૨૦૨૧ માં પસાર કરવામાં આવેલને પડકારવામાં આવ્યો છે.૧ - બૃંદાબેન નીલંજકુમાર શુક્લ ૨૮.૦૭.૨૦૨૧ની પડકારવામાં આવેલી આદેશ નીચે મુજબ છે:

“સાંભળ્યું કે વાદી તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી બી. એમ. મંગુકિયા અને પ્રતિવાદી નંબર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સી. બી. ઉપાધ્યાય.૧ સાવચેતી પર.નોટિસ આપો, જે ૩.૮.૨૦૨૧ના રોજ પરત કરી શકાય છે.આ દરમિયાન, વાદી માટે મુલતવી માટે વિદ્વાન નિયુક્ત અધિકારીને અરજી કરવા માટે પુષ્ટું રહેશે.એ જ વિચારવા દો.”

૨. સુવિધા ખાતર અપીલકર્તા પ્રીતિબેન ઉમેશકુમાર સોનીને હવે પછી 'અરજદાર' તરીકે ઓળખવામાં આવશે.આનું કારણ એ છે કે તેણે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ ૨૦૨૦ની વિવાદ અરજી નંબર ૧૩ દાખલ કરી હતી, જેમાં પ્રતિવાદી નંબરની પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી.૧ અહીં ગુજરાત ડિસકવોલિફિકેશન ઓફ મેમ્બર્સ ઓફ

લોકલ ઓથોરિટીઝ ફોર ડિફેક્શન એક્ટ, ૧૯૮૬ (જેને ટૂંકમાં ડિફેક્શન એક્ટ તરીકે ઓળખવામાં આવશે) ની કલમ ૩ ની જોગવાઈઓ હેઠળ ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવે છે.પ્રતિવાદી નં.૧ અહીં મૂળ પ્રતિવાદી હતો જેની ગેરલાયકાત નિયુક્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ માંગવામાં આવી હતી.

૩. હકીકતો ટૂંકમાં નીચે મુજબ છે:

૩.૧ લુણાવાડા નગરપાલિકાની સામાન્ય ચૂંટણી વર્ષ ૨૦૧૮માં યોજાઈ હતી.આ નિયુક્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ ૨૦૨૦ના વિવાદ અરજી નંબર ૧૩માં વિવાદ અરજદાર (અપીલકર્તા)નો દાવો હતો કે નગરપાલિકામાં ૨૮ કાઉન્સિલરો હતા.ભારતીય જનતા પાર્ટીના ૧૧ ઉમેદવારો ચૂંટાયા હતા જ્યારે ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ દ્વારા ઊભા કરાયેલા ૧૪ ઉમેદવારો ચૂંટાયા હતા.બે અપક્ષ ઉમેદવારો પણ ચૂંટાયા હતા.વિવાદ અરજીના પ્રતિવાદી એન.સી.પી.ના એકમાત્ર ઉમેદવાર હતા જે ચૂંટાયા હતા.

૩.૨ વિવાદ અરજદાર દાવો હતો કે ચૂંટાયેલા કાઉન્સિલરોની પ્રથમ બેઠક ૨૭.૦૨.૨૦૧૮ના રોજ યોજાઈ હતી.૨૪.૦૮.૨૦૨૦ ના રોજ ૧૪.૦૮.૨૦૨૦ ના રોજ એજન્ડા નોટિસના આધારે પ્રમુખ અને ઉપપ્રમુખની ચૂંટણી માટે નગરપાલિકાની સામાન્ય સભા બોલાવવામાં આવી હતી.ભારતીય જનતા પાર્ટીએ નગરપાલિકાના પ્રમુખની ચૂંટણી માટે તેના સભ્યોને આદેશ જારી કર્યો હતો.નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ અરજદાર દાવો હતો કે ભારતીય જનતા પાર્ટીએ તેમને નગરપાલિકાના પ્રમુખ તરીકે ચૂંટવાનો

આદેશ આપ્યો હતો.પ્રતિવાદી અરજદારે પોતાને નગરપાલિકાના પ્રમુખ પદ માટે ઉમેદવાર તરીકે જાહેર કરી હતી, જેમાં તેમણે ૧૯ મત મેળવ્યા હતા અને ભારતીય જનતા પાર્ટી દ્વારા ઊભા કરાયેલા ઉમેદવાર એટલે કે વિવાદ અરજદાર માત્ર ૯ મત મળ્યા હતા.નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ અરજદાર વિવાદ હતો દાવો પ્રતિવાદીએ પક્ષના આદેશનું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું અને ભારતીય જનતા પાર્ટીના અનામત ચિન્હ પર બેઠેલા હોવા છતાં ચૂંટણી લડીને તેની વિરુદ્ધમાં મતદાન કર્યું હતું.પક્ષના આદેશની વિરુદ્ધમાં, તેઓ એનસીપીના ઉમેદવાર તરીકે ચૂંટણીમાં ઊભા રહ્યા અને ચૂંટણી જીત્યાં.

૩.૩ પક્ષપલટા વિરોધી કાયદાની કલમ ૩ હેઠળ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ દાખલ કરાયેલી વિવાદ અરજીમાં વિવાદ અરજદાર દાવો હતો કે પ્રતિવાદી ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના રોજ સ્વૈચ્છિક રીતે ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાયા હતા.કે, જ્યારે તા. ૨૪.૦૮.૨૦૨૦ ના રોજ નગરપાલિકાની બેઠક બોલાવવામાં આવી ત્યારે પ્રતિવાદી ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાયા હોવા છતાં પાર્ટીના આદેશ વિરુદ્ધ પ્રમુખ પદ માટે ઊભા રહ્યા અને રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પાર્ટીની બેઠક પર ચૂંટણી લડીને જીત મેળવી અને આદેશનો ભંગ કર્યો.

૩.૪ અપીલકર્તા દ્વારા ૧૬.૦૮.૨૦૨૦ના રોજ ૨૦૨૦ની વિવાદ અરજી નંબર ૧૩ દાખલ કરવામાં આવી હતી.નિયુક્ત સત્તામંડળે ૧૮.૦૮.૨૦૨૦ના રોજ નોટિસ બહાર પાડીને પ્રતિવાદી-અરજદારને ૦૧.૧૦.૨૦૨૦ના રોજ હાજર

રહેવા જણાવ્યું હતું.એક વકીલને સામેલ કરવા માટે અરજી કરવામાં આવતા, સુનાવણી ૧૫.૧૦.૨૦૨૦ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ સુનાવણીની તારીખ ૧૭.૧૦.૨૦૨૦ અને ૨૯.૧૦.૨૦૨૦ નક્કી કરવામાં આવી હતી.

૩.૫ અરજદાર દ્વારા નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ ૦૧.૦૪.૨૦૨૧ ના રોજ અરજી પર લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં એ દલીલને રદિયો આપવામાં આવ્યો હતો કે તેણીએ સ્વૈચ્છિક રીતે તેના રાજકીય પક્ષ એનસીપીનું સભ્યપદ છોડી દીધું હતું અને ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાઈ હતી.તેમણે અરજદાર (અપીલકર્તા)ના દાવાને પડકાર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે તેમણે ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાવા માટે કોઈ ફોર્મ ભર્યું નથી અને તેમને કોઈ આદેશ પણ મળ્યો નથી.સુનાવણી ૦૭.૦૪.૨૦૨૧ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.મોટા કોવિડ-૧૯ના પરિણામે નિયુક્ત અધિકારીની કચેરીએ સુનાવણી ૦૭.૦૪.૨૦૨૧થી મુલતવી રાખી હતી અને આગામી તારીખ ૧૯.૦૫.૨૦૨૧ નક્કી કરી હતી.આ તારીખ નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા પ્રતિવાદી અરજદાર ૧૨.૦૫.૨૦૨૧ની તારીખના ઈ-મેઈલ દ્વારા સૂચિત કરવામાં આવી હતી.૧૮.૦૫.૨૦૨૧ના રોજ એક ઈ-મેઈલ મોકલવામાં આવ્યો હતો કે નિયુક્ત અધિકારીને કોવિડ-૧૯ની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને ઉપરોક્ત બાબતની વર્ચ્યુઅલ સુનાવણી પૂરી પાડવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.તે વિનંતીને કથિત રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી

અને આ બાબત ૨૦.૦૫.૨૦૨૧ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.આ સુનાવણી એકતરફી રીતે પૂર્ણ કરવામાં આવી હતી અને ૨૫.૦૫.૨૦૨૧ના રોજ એક આદેશ દ્વારા વિવાદ અરજીના પ્રતિવાદીને ગેરલાયક જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.તેથી વિવાદ અરજીના પ્રતિવાદીએ આ કોર્ટ સમક્ષ ૨૫.૦૫.૨૦૨૧ની નિયુક્ત સત્તાધિકારીના આદેશ ને પડકારતી વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૭૮૮૬ ઓફ ૨૦૨૧ દાખલ કરી હતી.સ્થગિતતા માટે અરજી પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩.૬ ૨૮.૦૬.૨૦૨૧ના રોજ એક આદેશ દ્વારા, પ્રતિવાદી અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી સ્વીકારવામાં આવી હતી, જો કે, વચગાળાની રાહત આપવાનો ઈન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૭ વચગાળાની રાહતનો ઈન્કાર થતાં વિવાદ અરજીના પ્રતિવાદીએ આ કોર્ટ સમક્ષ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૫૫૫ ઓફ ૨૦૨૧ દાખલ કરી હતી.જ્યારે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ આ કોર્ટ સમક્ષ ૦૨.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે અરજદાર (પ્રતિવાદી વિવાદ અરજદાર) માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયા અને મૂળ વિવાદ અરજદાર માટે હાજર શ્રી ચિત્રજીત ઉપાધ્યાયની સુનાવણી પર, કોર્ટે અપીલનો નિકાલ કર્યો હતો કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થયું છે, કારણ કે નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ વર્ચ્યુઅલ સુનાવણી આપવામાં આવી ન હતી.૨૫.૦૫.૨૦૨૧ની નિયુક્ત સત્તાધિકારીના આદેશ ને એ નિર્દેશ સાથે રદ કરવામાં આવ્યો હતો કે

નિયુક્ત સત્તાધિકારીએ ચાર અઠવાડિયાની અંદર આ બાબતનો ફરીથી નિર્ણય કરવા માટે આગળ વધવું જોઈએ. બંને પક્ષોના વકીલોએ સંમતિ આપી હતી કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ ૧૦ દિવસ પછી તારીખ નક્કી કરવામાં આવે અને તે મુજબ આ મામલો ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. નિયુક્ત અધિકારીના આદેશ ને પડકારતી વિશેષ દિવાની અરજી સાથે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૮ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ અરજીની સુનાવણીની તારીખે, પ્રતિવાદી - વિવાદ અરજદાર ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ વિવાદ અરજદાર (અહીં અપીલકર્તા) ની કોસ-એક્ઝામિનેશનની માંગ કરતી અરજી દાખલ કરી હતી. મૂળ અરજદાર દ્વારા જવાબ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેનો જવાબ પણ પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તારીખ ૨૩.૦૭.૨૦૨૧ ના આદેશ દ્વારા, પ્રતિવાદી અરજદારની પરીક્ષાને કોસ-ડેક્રિગ્રેટેડ ઓથોરિટી દ્વારા અરજીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જેનો આવશ્યક હેતુ એ હતો કે ડેક્રિગ્રેટેડ ઓથોરિટી એ અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા છે અને કાર્યવાહી સ્વભાવે સારાંશરૂપ હોવાથી અને બે મહિનાના નિર્ધારિત સમયમાં તેનો નિકાલ થવો જોઈએ, તેથી કોસ-એક્ઝામિનેશનની અરજી માત્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાના હેતુથી કરવામાં આવી હતી અને તેથી તેને નકારી કાઢવાની જરૂર હતી. નિયુક્ત સત્તામંડળે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે

વિવાદ અરજીના મૂળ અરજદાર તપાસ માટે કોઈ સાક્ષી રજૂ કર્યા ન હતા અને તેથી કોસ-એક્ઝામિનેશનની માંગણી કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નહોતો. સત્તામંડળે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૫૫૫ ઓફ ૨૦૨૧માં નિર્દેશ આપ્યો હતો કે અરજીનો નિર્ધારિત સમયમાં નિર્ણય લેવામાં આવે અને તેથી અરજી ગેરસમજ હતી અને તેથી તેને નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

૩.૯ તેથી પ્રતિવાદી અરજદાર ફરી એકવાર આ અદાલતનો સંપર્ક કરીને ૨૩.૦૭.૨૦૨૧ના આદેશ ને પડકારતી વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૧૦૬૧૫/૨૦૨૧ દાખલ કરી છે, જેના દ્વારા કોસ-એક્ઝામિનેશનની અરજીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી. આ અરજી પર વિવાદ અરજીમાં પ્રતિવાદીના હાથ પર છે કે કોર્ટે ૨૮.૦૭.૨૦૨૧ની તારીખનો મૌખિક આદેશ પસાર કર્યો હતો.

૩.૧૦ અરજીમાં નોટિસ જારી કરનારા કોર્ટના આદેશ થી વ્યથિત થઈને મૂળ વિવાદ અરજદાર વર્તમાન લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ દાખલ કરીને આ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો. ૦૬.૦૮.૨૦૨૧ના રોજ એક આદેશ દ્વારા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે વિશેષ દિવાની અરજી ના દસ્તાવેજો પણ એકસાથે સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે.

૩.૧૧ તે મુજબ, અમે મૂળ વિવાદ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી લેટર્સ પેટન્ટ અપીલને વિવાદ અરજીમાં પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી સાથે

સાંભળવા માટે આગળ વધ્યા છીએ, જેની કોસ-એક્ઝામિનેશનની અરજીને નકારી કાઢવામાં આવી છે.

૪. અમે વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૧૦૬૧૫/૨૦૨૦માં મૂળ વાદી ના વકીલ શ્રી બી.એમ.માંગુકિયાને સાંભળ્યા છે.તેમણે નીચે મુજબ રજૂઆત કરી છે:

- (i) આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૦૨.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ તેના આદેશ દ્વારા ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ને આ બાબતની સુનાવણી માટે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ હાજર થવાની તારીખ નક્કી કરી, તે જ દિવસે તેણે મૂળ અરજદાર (અપીલકર્તા)ની કોસ-એક્ઝામિનેશનની માંગ કરતી અરજી દાખલ કરી.
- (ii) શ્રી. મંગુકિયા અરજદારની કોસ-એક્ઝામિનેશન માટેની અરજી તરફ અમારું ધ્યાન દોરશે અને રજૂ કરશે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ મૂળ વિવાદ અરજદાર દાવો એ હતો કે પ્રતિવાદી નં.૧ અહીં ગેરલાયકાત થઈ હતી કારણ કે જોકે તે ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના રોજ સ્વૈચ્છિક રીતે ભારતીય જનતા પાર્ટીના સભ્યપદમાં જોડાઈ હતી, તેણે આદેશનો ભંગ કર્યો હતો અને મૂળ વિવાદ અરજદાર તરફેણમાં મત આપવાને બદલે, તેણે તેના તરફેણમાં આદેશનો ભંગ કરીને પોતાનો મત આપ્યો હતો.
- (iii) શ્રી. મંગુકિયા રજૂ કરશે કે મૂળ વિવાદ વાદી દ્વારા કેટલાક દસ્તાવેજો દફતર પર મૂકવામાં આવ્યા છે, જેમાં વિવાદ અરજદાર (અહીં વાદી) ભારતીય જનતા પાર્ટી ('ભાજપ' માટે ટૂંકું) માં જોડાયા હતા.કોઈ મૂળ દસ્તાવેજ રજૂ

કરવામાં આવ્યો ન હતો, પરંતુ ફોર્મની ફોટોકોપી રજૂ કરવામાં આવી હતી અને તે રજૂ કરવામાં આવી હતી કે નિયુક્ત અધિકારી (અહીં વાદી) સમક્ષ પ્રતિવાદીએ સ્વૈચ્છિક રીતે પોતાના રાજકીય પક્ષ- એનસીપીની સભ્યપદ છોડી દીધી હતી.

(iv) શ્રી. મંગુકિયા એલ.પી.એ.માં દાખલ કરાયેલા સોગંદનામા તરફ પાછા અમારું ધ્યાન દોરશે અને રજૂ કરશે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીનો દાવો હતો કે ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ની તારીખનું ફોર્મ બનાવટી દસ્તાવેજ હતું અને તેને મોર્ફ કરવામાં આવ્યું હતું.તેઓ વધુમાં રજૂ કરશે કે તે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીનો ચોક્કસ દાવો હોવાથી ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ની તારીખનો દસ્તાવેજ બનાવટી દસ્તાવેજ હતો અને હવે તે પછી હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે વિવાદિત દસ્તાવેજમાં પ્રતિવાદી (અહીં વાદી)ની સહી નથી, જ્યારે મૂળ વિવાદ અરજદાર શપથ પર જણાવ્યું હતું અને ફોર્મ રજૂ કર્યું હતું, ત્યારે તેણીને કોસ-એક્ઝામિન કરવાની મંજૂરી મળવી જોઈએ.

(vii) શ્રી. મંગુકિયા નિયુક્ત અધિકારીના આદેશ પર પ્રહાર કરશે, જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજી માત્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાના હેતુથી કરવામાં આવી હતી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં આદેશ પસાર થતાં જ, જેના દ્વારા નિયુક્ત અધિકારીને ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ આ બાબતની ફરીથી સુનાવણી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, તે જ તારીખે તેમણે કોસ-એક્ઝામિનેશન માટે

અરજી કરી હતી.નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીએ કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાનું કોઈ કારણ નહોતું કારણ કે ૦૧.૦૪.૨૦૨૧ ના રોજ લેખિત નિવેદન દાખલ કર્યા પછી, કોરોના મહામારીને કારણે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ કોઈ સુનાવણી થઈ ન હતી અને જ્યારે તે ૧૯.૦૫.૨૦૨૧ અને ૨૦.૦૫.૨૦૨૧ ના રોજ થઈ ત્યારે અરજીનો નિર્ણય ૨૫.૦૫.૨૦૨૧ ના આદેશ દ્વારા એકતરફી રીતે કરવામાં આવ્યો હતો, જેને હવે અગાઉના મુકદ્દમાના રાઉન્ડમાં રદ કરવામાં આવ્યો હતો.

(vi) નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા એવું તારણ કાઢવામાં આવ્યું છે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષની કાર્યવાહી અર્ધ ન્યાયિક અને સારાંશરૂપ છે અને તેથી કોસ એક્ઝામિનેશનની જરૂર નથી, ખાસ કરીને જ્યારે કોઈ સાક્ષી રજૂ કરવામાં આવ્યો નથી, ત્યારે શ્રી. મંગુકિયાએ ૨૦૦૯ (૪) જી.એલ.આર. ૨૯૭૪માં નોંધાયેલા ડી.પી. અવાડિયા વિ. સક્ષમ અધિકારીના દાવો આ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખીને આક્ષેપ કર્યો છે.તેમણે એ રજૂ કરવા માટે ડિવિઝન બેંચના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો કે ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીમાં કોસ એક્ઝામિનેશનની બિલકુલ મંજૂરી ન આપી શકાય એવું નથી.

(vii) તેઓ રજૂ કરશે કે નિયુક્ત અધિકારીએ ભાવનાબેન પ્રવીણભાઈ ચૌહાણ વિ. એસ.સી.એ. નં. ૧૨૬૨૫ ઓફ ૨૦૧૫ માં આ દાવો દ્વારા ૧૦.૦૮.૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરાયેલા આ દાવો ના નિર્ણય પર આધાર રાખીને ડિવિઝન બેંચના નિર્ણયનું પાલન ન કરવા બદલ ડિવિઝન બેંચના

બંધનકર્તા નિર્ણયનું અર્થઘટન કરવામાં ન્યાયિક શિસ્તનો અભાવ દર્શાવ્યો હતો.આ હેતુ માટે, તેમણે ૧૯.૦૪.૨૦૨૧ના રોજ નક્કી થયેલા મનસુખ ઉર્ફે રવજી ગોરાસૈયા એલ.પી.એ. નંબર ૭૧૭ ઓફ ૨૦૨૦માં આ કોર્ટના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો છે.

(viii) અર્ધ ન્યાયિક સત્તાધિકારી પહેલાં પણ કોસ એક્ઝામિનેશનની પરવાનગી આપવી યોગ્ય છે તેવા તેમના દાવાને સમર્થન આપતાં તેમણે દીપક ચંદ્રકાંત મુલચંદાની વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયાના ૨૦૨૦ JX (ગુજરાત) ૨૯૧માં નોંધાયેલા દાવો અને આંદામાન ટિમ્બર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ વિ. કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના (૨૦૧૬) ૧૫ SCC ૭૮૫માં નોંધાયેલા દાવો આપેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૫. ઉપરનાથી વિપરીત, શ્રી સી.બી. ઉપાધ્યાય, જેઓ શ્રી નમન કે બ્રહ્મભટ્ટ સાથે અપીલકર્તા-વિવાદ અરજદાર માટે હાજર થયા હતા, તેઓ રજૂ કરશે કે વિવાદ અરજી ૧૬.૦૯.૨૦૨૦ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી.નોટિસ આપવામાં આવી હતી અને સુનાવણીની પ્રથમ તારીખ ૦૧.૧૦.૨૦૨૦ હતી.ત્યારબાદ આ મામલો મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો અને પ્રતિવાદી દ્વારા ૦૧.૦૪.૨૦૨૧ના રોજ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ અરજદાર દાવો એ હતો કે એકવાર નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીએ સ્વૈચ્છિક રીતે એનસીપીનું સભ્યપદ છોડીને ભાજપમાં જોડાયા હતા

અને ભાજપના આદેશ વિરુદ્ધ મત આપીને તેઓ આપોઆપ ગેરલાયક ઠર્યા હતા.નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પોતાના વલણના સમર્થનમાં વિવાદ અરજદાર પોતાના દાવો ના સમર્થનમાં ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ની તારીખનું મૂળ ઓનલાઈન ફોર્મ રજૂ કર્યું હતું કે વિવાદ અરજીના મૂળ પ્રતિવાદી ભાજપના સ્વૈચ્છિક સભ્ય બન્યા હતા.

૬. શ્રી ઉપાધ્યાય વધુમાં રજૂ કરશે કે જ્યારે સંબંધિત સ્પર્ધાત્મક અરજદાર અને પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલા સોગંદનામા પર નિર્ણય લઈ શકાય ત્યારે કોસ એક્ઝામિનેશનના લાભને નકારીને નિયુક્ત અધિકારીના આદેશ માં કોઈ દોષ નથી.

૭. શ્રી ઉપાધ્યાય વધુમાં રજૂ કરશે કે કોસ એક્ઝામિનેશન માટે આપવામાં આવેલી અરજી સ્પષ્ટપણે વિચારણા પછીની હતી અને માત્ર નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ કાર્યવાહીને નિષ્ફળ બનાવવા અને વિલંબિત કરવાના હેતુથી હતી.લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં આવ્યું ત્યારથી લઈને આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૦૨.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ અપીલનો નિકાલ કર્યો ત્યાં સુધી, જેમાં પ્રતિવાદી – વિવાદ અરજદાર વકીલે સ્પષ્ટપણે સુનાવણીમાં સહકાર આપવા માટે સંમતિ આપી હતી, ત્યાં સુધી સુનાવણીની પ્રથમ તારીખે કોસ એક્ઝામિનેશન માટેની અરજી દાખલ કરવાનો હેતુ સ્પષ્ટપણે સમગ્ર કાર્યવાહીને પાટા પરથી ઉતારી દેવાનો હતો, જે નિર્દેશો અને ભાવનાનું પાલન ન કરવા બદલ હતો, જેમાં એલપીએમાં ડિવિઝન બેન્ચે આદેશ પસાર કર્યો હતો. તેઓ ગુજરાત પ્રોવિઝન્સ ઓફ ડિસકવોલિટીફિકેશન

ઓફ મેમ્બર્સ ઓફ લોકલ ઓથોરિટીઝ ફોર ડિક્લેક્શન રૂલ્સ, ૧૯૮૭ ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખશે, ખાસ કરીને તેના નિયમ ૭ પર, જે અરજી નક્કી કરવાની પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરે છે.તેઓ રજૂ કરશે કે અરજદાર કોસ એક્ઝામિનીંગ માટે કોઈ જોગવાઈ નથી.

૮. શ્રી. મંગુકિયા, મૂળ વાદી ના વિદ્વાન વકીલ – એલપીએમાં પ્રતિવાદી – વિવાદ અરજીમાં પ્રતિવાદી અને શ્રી. ઉપાધ્યાય, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ – અરજીમાં પ્રતિવાદી – મૂળ વિવાદ અરજદાર સાંભળીને આપણે વિચાર્યું પડશે;
- (એ) નિયુક્ત અધિકારી અમારી સમક્ષ મૂળ વાદી ની અરજદાર બે કારણોસર રદ કરી શક્યા હોત કે જેમાં વિવાદ વાદી ની કોસ એક્ઝામિનેશન માટે કોઈ જોગવાઈ નહોતી કારણ કે કાર્યવાહી સારાંશરૂપ હતી અને
- (b) મૂળ અરજદારોનું વર્તન – પ્રતિવાદી દ્વારા નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ કોસ એક્ઝામિનેશન માટે અરજી દાખલ કરવામાં તેની સમક્ષ કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાનો હેતુ હતો કે કેમ.

૯. બંને પ્રશ્નો એકબીજા સાથે જોડાયેલા હોવાથી, અમે આ પ્રશ્નોનો સંયુક્ત રીતે નિર્ણય કરીએ છીએ.ઉપર જણાવેલ હકીકતોના વર્ણન પરથી સ્પષ્ટ થશે કે પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદનો સાર એટલે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ મૂળ વાદી – અરજદાર અને પ્રતિવાદી – મૂળ વાદી વચ્ચેનો વિવાદ એ છે કે અરજદાર એ મૂળ વાદી

વિરુદ્ધ ગેરલાયકાત અધિનિયમની કલમ ૩ ની જોગવાઈઓનો આક્ષેપ એ આધાર પર કર્યો હતો કે તેમણે રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ પક્ષના સભ્યપદને સ્વૈચ્છિક રીતે છોડી દીધું હતું અને ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના રોજ એક ફોર્મ પર હસ્તાક્ષર કરીને ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાયા હતા.

૧૦. નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ વિવાદ વાદી નો અરજદાર એ હતો કે મૂળ વાદી સ્વૈચ્છિક રીતે એનસીપીની સભ્યપદ છોડીને ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાયા હતા, ત્યારબાદ જનાદેશનું ઉદ્ધંધન કરીને પ્રમુખની ચૂંટણી લડ્યા હતા અને એનસીપીની બેઠક પર ચૂંટણી લડતા ગેરલાયક ઠર્યા હતા.તેમની અરજીના સમર્થનમાં, અપીલકર્તા-મૂળ વિવાદ અરજદાર ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ની તારીખનું એક ફોર્મ રજૂ કર્યું હતું, જેમાં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે વિવાદ અરજીમાં મૂળ અરજદાર/પ્રતિવાદી દ્વારા સહી કરવામાં આવી હતી.આ નિવેદન નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ દાખલ કરવામા આવેલી મૂળ અરજીમાં શપથ પર કરવામાં આવ્યું હતું.

૧૧. આ અરજી ૧૬.૦૯.૨૦૨૦ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેનો મૂળ વાદી -વિવાદ અરજીમાં પ્રતિવાદીએ વિવાદ અરજીનો જવાબ દાખલ કર્યો હતો.વિવાદ અરજીમાં મૂળ વાદી /પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલા લેખિત નિવેદનની તપાસ સૂચવે છે કે મૂળ વાદી દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાયેલા સભ્યપદ ફોર્મનું

અસ્તિત્વ લેખિત નિવેદનમાં નકારવામાં આવ્યું હતું.મૂળ વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલું લેખિત નિવેદન દફતર પર છે.તેનું વિવેચન સૂચવે છે કે મૂળ દાવો ના લેખિત નિવેદનમાં એવું છે કે તેમણે ખાસ અને સ્પષ્ટ રીતે આવા કોઈ સભ્યપદ ફોર્મ ભરવાનો અને સભ્યપદ ફી ચૂકવવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.લેખિત નિવેદનમાં વાદી /પ્રતિવાદીએ વિવાદ અરજીમાં એવું પણ જણાવ્યું હતું કે, ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં જોડાયા પછી તેણે ભારતીય જનતા પાર્ટી દ્વારા આયોજિત સંખ્યાબંધ કાર્યક્રમોમાં ભાગ લીધો હતો તે વાત તે સ્વીકારતી નથી.

૧૨. આ વિવાદના સંદર્ભમાં જ તેમણે ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ અપીલકર્તાના મૂળ વિવાદ અરજદાર કોસ-એક્ઝામિનેશન માટે વિનંતી કરી હતી.

૧૩. ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ કોસ-એક્ઝામિનેશન માટે કરવામાં આવેલી અરજી કાર્યવાહીને પાટા પરથી ઉતારી દેવા અથવા વિલંબ કરવાના હેતુથી હતી કે કેમ તે પ્રશ્નનો જવાબ મૂળ વાદી /પ્રતિવાદી દ્વારા વિવાદ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ દાખલ કરાયેલ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૫૫૫ ઓફ ૨૦૨૧ માં ડિવિઝન બેંચની ટિપ્પણીઓની તપાસ પર આપી શકાય છે.ઉપર વર્ણવ્યા મુજબ હકીકતો નોંધ્યા પછી, આ અદાલતની ડિવિઝન બેંચે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું:

“૬. ૨૫.૦૫.૨૦૨૧ ના રોજ નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ ની તપાસ કર્યા પછી, જેમાં યોગ્ય રીતે નોંધવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર-અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા ઈ-મેઈલ દ્વારા વર્ચ્યુઅલ સુનાવણી માટે વિનંતી કરવામાં આવી છે, પરંતુ માળખાકીય સુવિધાઓના અભાવને કારણે વર્ચ્યુઅલ સુનાવણી શક્ય નહોતી અને

ત્યારબાદ આ બાબતનો નિર્ણય કરવા માટે આગળ વધ્યા પછી, અમને લાગે છે કે અરજદાર-અપીલકર્તાને સાંભળવાની પૂરતી તક ન મળવાને કારણે અમુક હદ સુધી નુકસાન થયું છે, કારણ કે કુદરતી ન્યાય અને નિષ્પક્ષ રમતનાં સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન થયું છે.

૭. શ્રી ઉપાધ્યાય પ્રતિવાદી નં. માટે વકીલ બન્યા.૧ તે પછી એ હકીકતનો વિવાદ કરતું નથી કે ઈ-મેઈલ મોકલવામાં આવ્યો હતો અને સુનાવણી સમયે નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા અરજદાર-અપીલકર્તાના વકીલને સાંભળવામાં આવ્યો ન હતો.
૮. આ બાબતમાં ચૂંટાયેલા સભ્યના અધિકારો સામેલ હોવાથી, કુદરતી ન્યાય અને પ્રક્રિયાના કડક સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું જોઈએ.તેથી, આ ટૂંકા મુદ્દા પર જ, અમને લાગે છે કે નિયુક્ત અધિકારીનો આદેશ બાજુ પર રાખવા લાયક છે, જેથી વાદી - અપીલકર્તાના વકીલને સુનાવણીની યોગ્ય તક આપ્યા પછી નિયુક્ત અધિકારીને આ બાબતનો ફરીથી નિર્ણય કરવાની તક મળે.વાદી -અપીલકર્તાના વકીલ શ્રી મંગુકિયાએ ખાતરી આપી છે કે હવે વાદી -અપીલકર્તાના વકીલ ભૌતિક કાર્યવાહીમાં આ બાબતનું સંચાલન કરશે અને વધુ મુલતવી નહીં માંગે અથવા કાર્યવાહીની સુનાવણીમાં કોઈ અયોગ્ય વિલંબ નહીં કરે.
૯. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે આ અપીલનો નિકાલ કરીએ છીએ અને વિશેષ દિવાની અરજી ને મંજૂરી આપીએ છીએ અને નિયુક્ત અધિકારીના રપ.૦૫.૨૦૨૧ના આદેશ ને રદ કરીએ છીએ.અમે નિયુક્ત અધિકારીને ચાર અઠવાડિયાના સમયગાળામાં આ બાબતનો ફરીથી નિર્ણય કરવા માટે આગળ વધવા માટે નિર્દેશિત કરીએ છીએ.બંને પક્ષોના વકીલો એટલે કે વાદી -અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદી બંને સંમત થયા હતા કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ ૧૦ દિવસ પછી એક તારીખ નક્કી કરી શકાય છે, જે તારીખે બંને પક્ષોના વકીલો નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ હાજર થશે.તે મુજબ અમે નિર્દેશિત કરીએ છીએ કે આ બાબત ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે અને તે પછીના બે અઠવાડિયાના સમયગાળામાં આ બાબતનો ફરીથી નિર્ણય કરવાનો પ્રયાસ કરશે.
૧૦. સિવિલ અરજી અને વિશેષ દિવાની અરજી સાથે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૧૪. તેથી જે સ્પષ્ટ છે તે એ છે કે ૦૧.૦૪.૨૦૨૧ના રોજ લેખિત નિવેદન દાખલ

થયા પછી, પ્રથમ અસરકારક સુનાવણી માત્ર ૧૯.૦૫.૨૦૨૧ના રોજ વર્ચ્યુઅલ મોડ દ્વારા સુનિશ્ચિત કરવામાં આવી હતી.કાર્યવાહી ૨૦.૦૫.૨૦૨૧ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ ૨૫.૦૫.૨૦૨૧નો વિવાદાસ્પદ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેને આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરવાના આધારે રદ કર્યો હતો.ત્યારબાદ ડિવિઝન બેન્ચે ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ આ બાબતો નક્કી કરી હતી.

૧૫. આ જ તારીખે એટલે કે ૧૪.૦૭.૨૦૨૧ના રોજ સુનાવણીની પ્રથમ તારીખે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીએ મૂળ વિવાદ અરજદાર/અપીલકર્તાની કોસ-એક્ઝામિનેશનની માંગ કરતી અરજી દાખલ કરી હતી.ઉપર દર્શાવેલાં કારણોસર નિયુક્ત સત્તામંડળે અરજીને નકારી કાઢી હતી.

૧૬. ગુજરાત પ્રોવિઝન ફોર ડિસક્વાલિફિકેશન ઓફ મેમ્બર્સ ઓફ લોકલ ઓથોરિટીઝ ફોર ડિક્લેક્શન રૂલ્સ, ખાસ કરીને તેના નિયમ ૭ની પ્રક્રિયાના નિયમો વાંચવાથી માત્ર પ્રક્રિયા નક્કી થાય છે.નિયમ ૭ ના પેટા-નિયમ (૭) માં વાંચવામાં આવશે કે નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈપણ પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે જે પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવશે અને પેટા-નિયમ (૪) હેઠળ પ્રારંભિક તપાસ માટેની પ્રક્રિયા કુદરતી ન્યાયના નિયમો સાથે સુસંગત રહેશે.ગુજરાત સ્થાનિક સત્તામંડળોના સભ્યોની પક્ષપલટો માટેની ગેરલાયકાતની જોગવાઈના નિયમોનો નિયમ ૭ નીચે

મુજબ છે:

“૭ પ્રક્રિયા.-

- (૧) નિયમ ૬ હેઠળ અરજી મળ્યા પછી રાજ્ય સરકારના મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી વિચાર કરશે કે અરજી નિયમની જરૂરિયાતનું પાલન કરે છે કે નહીં.
- (૨) જો અરજી નિયમ ૬ની જરૂરિયાતોનું પાલન ન કરે, તો મુખ્ય સચિવ અથવા દાવો મુજબ, નિયુક્ત અધિકારી અરજીને રદ કરશે અને વાદી ને તે મુજબ જાણ કરશે.
- (૩) જો અરજી નિયમ ૬ની જરૂરિયાતોનું પાલન કરે છે, તો મુખ્ય સચિવ અથવા, જે પણ દાવો હોય, તે નિયુક્ત અધિકારી અરજીની નકલો અને તેની સાથે જોડાણની નકલો મોકલશે.-
- (એ) જે કાઉન્સિલર અથવા સભ્યના સંબંધમાં અરજી કરવામાં આવી છે તેમને; અને
- (b) જ્યાં આવા કાઉન્સિલર અથવા સભ્ય કોઈ મ્યુનિસિપલ પક્ષ અથવા પંચાયત પક્ષના હોય અને અથવા આવી અરજી તેના નેતા દ્વારા પણ આવા નેતાને કરવામાં આવી નથી, અને આવા કાઉન્સિલર સભ્ય અથવા નેતા, આવી નકલો મળ્યાના સાત દિવસની અંદર અથવા નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા પૂરતા કારણોસર મંજૂરી આપવામાં આવે તેવા વધુ સમયગાળાની અંદર, તેના પર પોતાની ટિપ્પણીઓ લેખિતમાં મુખ્ય સચિવને મોકલશે અથવા નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા પૂરતા કારણોસર મંજૂરી આપવામાં આવે તેવા વધુ સમયગાળાની અંદર, તેના પર પોતાની ટિપ્પણીઓ લેખિતમાં મુખ્ય સચિવને મોકલશે અથવા નિયુક્ત અધિકારી.
- (૪) સબ-રૂલ (૩) હેઠળ મળેલી અરજીના સંબંધમાં, જો કોઈ હોય તો, મંજૂર કરેલા સમયગાળામાં (મૂળરૂપે અથવા સબ-રૂલ હેઠળ વિસ્તરણ પર) મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે આગળ વધી શકે છે અથવા, જો તે સંતુષ્ટ હોય, તો દાવો પ્રકૃતિ અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને કે આમ કરવું જરૂરી અથવા યોગ્ય છે, તો તે અરજીને એવા અધિકારીને મોકલી શકે છે જે તેને પ્રાથમિક તપાસ કરવા અને તેને રિપોર્ટ સબમિટ કરવા માટે યોગ્ય લાગે છે.

(પ) મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી, પેટા-નિયમ (જ) હેઠળના અધિકારીને અરજી મોકલ્યા પછી શક્ય તેટલી વહેલી તકે, વાદી ને તે મુજબ જાણ કરશે અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, પંચાયત અથવા નગરપાલિકાની બેઠકમાં તે સંદર્ભ અંગે જાહેરાત કરાવશે અથવા જો આવી બેઠક ટૂંક સમયમાં યોજાવાની શક્યતા ન હોય તો, નિયમ ૪ ના પેટા-નિયમ (૩) ના ખંડ (b) માં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે સંદર્ભ અંગેની માહિતી પ્રકાશિત કરાવશે.

(ડ) જ્યાં મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી પેટા-નિયમ (જ) હેઠળ અધિકારીને સંદર્ભ આપે છે, ત્યાં તે અધિકારી પાસેથી અહેવાલ મળ્યા પછી શક્ય તેટલી વહેલી તકે પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે આગળ વધશે.

(ઢ) મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ પણ પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે જે પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવશે અને પેટા-નિયમ (જ) હેઠળની પ્રારંભિક તપાસની પ્રક્રિયા કુદરતી ન્યાયના નિયમો સાથે સુસંગત રહેશે અને મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી કોઈ પણ તારણ પર આવશે નહીં કે કાઉન્સિલર અથવા સભ્યને તેના દાવો નું પ્રતિનિધિત્વ કરવાની અને વ્યક્તિગત રીતે સાંભળવાની વાજબી તક આપ્યા વિના અધિનિયમ હેઠળ ગેરલાયક ઠર્યા છે.”

૧૭. ડી.પી.અવાડિયા (ઉપર)ના દાવો આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચને એ પ્રશ્ન પર વિચાર કરવાનો પ્રસંગ આવ્યો હતો કે શું નિયમ ૭ના પેટા-નિયમ (૭) હેઠળ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ પ્રક્રિયાને અનુસરવાની છે કે નહીં. આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે ઉપરોક્ત ચુકાદામાં નીચે મુજબ જણાવ્યું છે:

“૧૧. આ રીતે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, આપણે જોઈએ છીએ કે પંચાયત, નગરપાલિકા વગેરેના સભ્યોની ગેરલાયકાતના વિષય સાથે કામ કરતી વખતે નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા અનુસરવાની પ્રક્રિયા માટે પક્ષપલટોના નિયમોનો નિયમ ૭ પ્રદાન કરે છે. તેના પેટા-નિયમ (૭) નીચે મુજબ છે:

“(૭) મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ પણ પ્રશ્ન નક્કી કરવા

માટે જે પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવશે અને પેટા-નિયમ (૪) હેઠળ પ્રાથમિક તપાસ કરવાના હેતુ માટે અધિકારી દ્વારા જે પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવશે તે કુદરતી ન્યાયના નિયમો સાથે સુસંગત રહેશે અને મુખ્ય સચિવ અથવા નિયુક્ત અધિકારી કોઈ પણ તારણ પર આવશે નહીં કે કાઉન્સિલર અથવા સભ્યને તેમની રજૂઆત કરવાની અને વ્યક્તિગત રીતે સાંભળવાની વાજબી દાવો આપ્યા વિના તે અધિનિયમ હેઠળ ગેરલાયક ઠર્યા છે.”

૧૨. નિયમ ૭ ના પેટા-નિયમ (૭) હેઠળ નિયુક્ત અધિકારીએ એવી પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું પડે છે જે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો સાથે સુસંગત હોય અને એ સુનિશ્ચિત કરવું પડે કે કોઈ સભ્ય ગેરલાયક ઠર્યો છે તેવા નિર્ણય પર તે કાઉન્સિલર અથવા સભ્યને પોતાના દાવો રજૂ કરવાની અને વ્યક્તિગત રીતે સાંભળવાની વાજબી તક આપ્યા વિના પહોંચી શકાય નહીં. એ વાતનો વિવાદ નથી થઈ શકે કે જો કોઈ વ્યક્તિના શપથ પરના પુરાવા અથવા સોગંદનામા દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદન પર આધાર રાખીને કોઈ સભ્યને ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવે તો તે વ્યક્તિને સંબંધિત સભ્ય દ્વારા કોસ એક્ઝામિન કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ. આ મૂળભૂત જરૂરિયાતમાંથી કોઈપણ પ્રસ્થાન ચોક્કસપણે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન હશે. તેથી નિયુક્ત અધિકારીનો એ મત કે નિયમ ૭(૭) અરજદાર ઉલટ તપાસની કલ્પના કરતો નથી, તેને મંજૂર કરી શકાય નહીં. જો કે, જ્યારે આપણે પક્ષપલટાના નિયમો હેઠળ ગેરલાયકાતની કાર્યવાહી સાથે કામ કરી રહ્યા હોઈએ, ત્યારે અરજદાર કે જેના પર પક્ષપલટાની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે, તેની કોસ એક્ઝામિનેશન કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ કે કેમ અને સંબંધિત સભ્યને તેની મૌખિક પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ કે કેમ, તે દરેક કેસના તથ્યો પર આધાર રાખે છે અને કોઈ કડક અથવા એકસમાન સૂત્ર કે જે દરેક દાવો લાગુ પડે તે નક્કી કરી શકાતું નથી.

૧૩. નોંધનીય છે કે પક્ષપલટાના નિયમોના નિયમ ૮ માં અન્ય બાબતોની સાથે એવી જોગવાઈ છે કે:

“કોઈ કાઉન્સિલર અથવા સભ્ય અધિનિયમ હેઠળ ગેરલાયક ઠર્યા છે કે કેમ તે પ્રશ્ન ઉઠાવતી અરજી શક્ય તેટલી ઝડપથી નક્કી કરવામાં આવશે અને નિયમ ૬ હેઠળ અરજી કરવામાં આવી હોય તે તારીખથી બે મહિનાની અંદર પ્રશ્ન નક્કી કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવશે.”

તેથી પક્ષપલટાના નિયમો હેઠળની કાર્યવાહી શક્ય તેટલી ઝડપથી પૂર્ણ કરવાની જરૂર છે.

૧૪. જગજીત સિંહ વિ. હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય (ઉપર)ના દાવો સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચેની ટિપ્પણીઓ કરી હતી:

૧૩.વાજબી તક આપવામાં આવી છે કે નહીં તે પ્રશ્ન એક સીમામાં બાંધી શકાય નહીં અને તે દરેક દાવો હકીકત-પરિસ્થિતિ પર આધાર રાખે છે.

૧૪.શરૂઆતમાં, આપણે ઉદ્દેખ કરી શકીએ છીએ કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ઉદ્દેશનની અરજીને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, એ ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે કે દસમી અનુસૂચિ હેઠળની કાર્યવાહી, કાયદાની અદાલતમાં ટ્રાયલ અથવા કર્મચારી સામે શિસ્તભંગની કાર્યવાહી માટેની વિભાગીય કાર્યવાહીની તુલનામાં નથી.પરંતુ અહીંની કાર્યવાહી લોકોના ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિની વિરુદ્ધ છે અને ન્યાયાધીશ અધ્યક્ષનું સ્વતંત્ર ઉચ્ચ પદ ધરાવે છે.આવા ન્યાયધિકરણ સમક્ષ કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ મર્યાદિત છે.અમે ઉમેરવા માટે ઉતાવળ કરી શકીએ છીએ કે ન્યાયિક સમીક્ષાનું ક્ષેત્ર ગમે તેટલું મર્યાદિત હોય, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું પડશે અને તેમની ગેરહાજરીમાં આદેશો દૂષિત થઈ જશે.વાજબી તક આપવામાં આવી નથી તેવી ફરિયાદનો નિર્ણય કરવા માટેનું માપદંડ, જોકે, અલગ હશે.વધુમાં, જો ન્યાયધિકરણ દ્વારા લેવામાં આવેલો મત વાજબી હોય, તો કોર્ટ એ આધાર પર આદેશ ને રદ કરવાનો ઈનકાર કરશે કે બીજો મત વધુ વાજબી છે.ન્યાયધિકરણ અલબત્ત, દાવો હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતાને આધારે, સભ્યના વર્તન પરથી અનુમાન કાઢી શકે છે.

XXX XXX

૨૬. કુદરતી ન્યાયના નિયમો લવચીક છે તે ધ્યાનમાં રાખીને, ચાલો હવે આપણે વર્તમાન દાવો હકીકતોની તપાસ કરીએ, જેમાં અરજદારોએ ફરિયાદનો જવાબ દાખલ કર્યો હતો અને અધ્યક્ષ દ્વારા વિડિયો રેકોર્ડિંગ જોવા અને તેમાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હોય તો તે દર્શાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું.પ્રશ્ન એ છે કે આમ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા પછી, શું

તેઓ વર્તમાન દાવો ના તથ્યો પર સાંભળી શકાય છે કે અશ્વિની કુમારની ઉલટ તપાસ કરવાની અને પુરાવા રજૂ કરવાની તક ન આપવાથી કુદરતી ન્યાયના નિયમોનું ઉલ્લંઘન થયું છે કે તેઓ ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસમાં જોડાયા નથી?જો તેઓએ તકનો લાભ લીધો હોત અને નિર્દેશ કર્યો હોત કે રેકોર્ડિંગ કેવી રીતે યોગ્ય નથી અને તે ડોક્ટરી કરવામાં આવી હતી અને પછી પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી, તો એવી દલીલ કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થયું છે, તે નોંધપાત્ર વજન ધરાવતી હોઈ શકે છે.અરજદારોને મધ્યમ રસ્તો અપનાવવાની, અસ્પષ્ટ ન્યાયધિકરણ રજૂ કરવાની, વિચારણા હેઠળની પ્રકૃતિની કાર્યવાહીમાં સામાન્ય ઇનકાર કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં.આ સંજોગોમાં, કોસ-એક્ઝામિન કરવા અથવા પુરાવા રજૂ કરવાની તકનો માત્ર ઇનકાર આપવાથી આપોઆપ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન ન થઈ શકે.કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને આવા કડક માળખામાં મૂકી શકાય નહીં.અદાલત, પુરાવા રજૂ કરવાની તક નકારવા છતાં, દાવો ના તથ્યો પર, એવા નિષ્કર્ષ પર આવી શકે છે કે પીડિત વ્યક્તિને વાજબી તક આપવામાં આવી છે.કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો લવચીક છે અને દરેક દાવો તેની તપાસ કરવી પડે છે.

૨૭. અંતિમ વિશ્લેષણમાં પૂછવામાં આવતો પ્રશ્ન એ હશે કે શું પીડિત વ્યક્તિને સત્તા દ્વારા યોગ્ય સોદો આપવામાં આવ્યો હતો કે નહીં? ન્યાયધિકરણ ને જે પરિસ્થિતિઓમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું, તેવા સંજોગોમાં શું કોઈ વાજબી વ્યક્તિ આપો આદેશ પસાર કરી શકે? આ પ્રશ્નોના જવાબ દાવો નું ભાવિ નક્કી કરશે.

૧૫. આથી અરજદાર કોસ એક્ઝામિનેશનની પરવાનગી આપવાનો પ્રશ્ન દાવો ના તથ્યોના આધારે નક્કી કરવો પડશે અને જો આવી પરવાનગી નકારવામાં આવે તો નિયુક્ત અધિકારીના નિર્ણયને એ વાતના આધારે ચકાસવો પડશે કે પીડિત વ્યક્તિને સત્તા દ્વારા યોગ્ય સોદો આપવામાં આવ્યો હતો કે નહીં.વર્તમાન દાવો , અપીલકર્તાઓએ આ કોર્ટનો સંપર્ક એવા તબક્કે કર્યો હતો જ્યારે નિયુક્ત અધિકારીએ ગેરલાયકાતની માંગ કરતી અરજી પર અંતિમ આદેશ પસાર કર્યો ન હતો.કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, જેમ કે પહેલેથી

જ નોંધ્યું છે, તે અંતિમ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૬. આ બાબતની તે દૃષ્ટિએ અને ઉપર કરવામાં આવેલી અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમને એવું લાગતું નથી કે નિયુક્ત અધિકારીના આદેશ તેમજ વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશના ચુકાદામાં હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર છે. અપીલકર્તાઓની અરજીની ૨૯.૧.૨૦૦૯ની તારીખે અરજીને નકારવામાં આવી હતી કે કેમ, જેમાં અહીં પ્રતિવાદી નંબર ૨ની કોસ એક્ઝામિનેશનની માંગ કરવામાં આવી હતી અને ૧૭.૩.૨૦૦૯ની અરજી પર નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો કે કેમ, જેમાં પુરાવા રજૂ કરવાની પરવાનગી માંગવામાં આવી હતી, જેનાથી અપીલકર્તાઓને કોઈ પૂર્વગ્રહ થયો છે કે કેમ, તે માત્ર અંતિમ ગેરલાયકાત આદેશ ની માન્યતાની ચકાસણી કરીને જ તપાસ કરી શકાય છે જો તેને પડકારવામાં આવે તો.

૧૭. નિષ્કર્ષ પર આવતા પહેલા, અમે કેટલાક પાસાઓ સ્પષ્ટ કરવા માંગીએ છીએ:

એ) અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીમાં પણ, જો કોઈ સાક્ષીના પુરાવાને શપથ પર અથવા સોગંદનામા પર રજૂ કરવામાં આવે, તો નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ સભ્યની વિરુદ્ધમાં કોઈ આદેશ પસાર કરવા માટે તેના પર આધાર રાખવાની માંગ કરવામાં આવે, તો તે સભ્યને આવા સાક્ષીની કોસ એક્ઝામિનેશન મેળવવાનો અધિકાર હશે.

બી) સિવિલ અરજી નંબર ૩૯૬૮/૨૦૦૯માં એક પ્રાર્થના ૨.૪.૨૦૦૯ની ગેરલાયકાત આદેશ ને બાજુ પર રાખવાની છે. આ અસર માટે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં કોઈ સુધારો માંગવામાં આવ્યો નથી અથવા મંજૂર કરવામાં આવ્યો નથી. પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોએ પણ કોઈ દલીલ કરી નથી. આ આદેશ માં, અમે તેની કાયદેસરતાની તપાસ કરી નથી અને તેને કાયદા અનુસાર તેમનો ઉપાય મેળવવા માટે અપીલકર્તાઓને છોડીએ છીએ.

સી) હાલની અપીલમાં પક્ષપલટાના નિયમોના નિયમ ૧૦ A ની માન્યતાને પડકારવામાં આવી નથી.

ડી) તેમના વિવાદાસ્પદ ચુકાદામાં શીખેલા એકલ ન્યાયાધીશે ફકરા-૨૫ માં નીચેની ટિપ્પણી કરી હતી:

૨૫. અહીં એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદારોને પક્ષપલટો કરનારા તરીકે બ્રાન્ડ કરવામાં આવ્યા છે.તેઓ ચોક્કસ રાજકીય પક્ષની ટિકિટ પર ચૂંટાયા હતા.ત્યારબાદ તેઓએ પોતાનો પક્ષ બદલી નાખ્યો છે.નૈતિક રીતે અને અમુક હદ સુધી કાયદેસર રીતે પણ, જો તેમની સામેના આક્ષેપો સાબિત થાય છે, તો તેઓ મોરબી નગર પાલિકાના સભ્યો તરીકે ચાલુ રહેવા માટે હકદાર નથી.નૈતિકતાના નિયમ મુજબ તેમણે રાજીનામું આપીને લોકોનો નવો જનાદેશ મેળવવો જોઈએ.કોઈ પણ દાવો , જે વ્યક્તિઓ સ્વચ્છ હાથ અથવા મજબૂત નૈતિક પૃષ્ઠભૂમિ સાથે કોર્ટ સમક્ષ નથી આવી રહ્યા, તેઓને સમાનતાનો દાવો કરવાનો અથવા આ કોર્ટના સમાન અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાનો કોઈ અધિકાર રહેશે નહીં.

અમારો અભિપ્રાય છે કે વચગાળાના તબક્કે, જ્યારે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ ગેરલાયકાતની કાર્યવાહી હજુ બાકી હતી, ત્યારે આવી ટિપ્પણીઓ ન કરવી જોઈતી હતી, જે પક્ષકારોના અધિકારોને પ્રતિકૂળ અસર કરે.આથી આ અવલોકનો બાજુ પર મૂકવામાં આવે છે.”

૧૮. નિયુક્ત અધિકારીના વિવાદાસ્પદ આદેશ ની તપાસથી અધિકારીએ સૂચવ્યું છે કે ડી.પી.અવાડિયા (ઉપર)ના દાવો નિયુક્ત ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય અને ત્યારબાદ ૧૦.૦૮.૨૦૧૫ના રોજ આ કોર્ટના સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા ભવનાબેનના (ઉપર) કેસના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો છે.ડી.પી.અવાડિયા (સુપ્રા)ના દાવો ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરતાં આ કોર્ટના એક વિદ્વાન સિંગલ જજે ડી.પી.અવાડિયા (સુપ્રા)ના દાવો નિર્ણયના સંબંધિત ફકરાને ફકરા ૧૦માં ટાંકીને નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“૧૦. આ તબક્કે, કોર્ટ એવું અવલોકન કરવા માંગે છે કે, અધિનિયમની યોજનાને ધ્યાનમાં રાખીને, જો વચગાળાની અરજીના કારણે ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીને વિલંબિત કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે તો, આવી કાર્યવાહી એક બેકાબૂ ઘોડા

જેવી હશે, કારણ કે કાર્યવાહી પર નિયુક્ત સત્તાધિકારીનું કોઈ નિયંત્રણ રહેશે નહીં.જો આ તૂટક તૂટક તબક્કે, આવી અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવે અને તેને આગળ વધારવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તેનાથી ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીમાં વિલંબ થશે અને આ પ્રકારનો વિલંબ એ કાયદાના હેતુ અને ઉદ્દેશ્યની વિરુદ્ધ જ કામ કરશે. જ્યારે નિયમમાં, ખાસ કરીને નિયમ ૮ માં, નિયમોના નિયમ ૬ હેઠળ અરજી કરવામાં આવે તે તારીખથી બે મહિનાની અંદર કાયદા હેઠળ ગેરલાયકાતના વિષય પર પ્રશ્ન નક્કી કરવાની ચોક્કસ જોગવાઈ છે, ત્યારે એમ કહી શકાય કે વિધાનસભાનો હેતુ આવી અરજીઓ દ્વારા થતા તમામ વિલંબને ટાળવાનો હતો.આમ, કોર્ટને જાણવા મળ્યું છે કે નિયુક્ત સત્તાધિકારીએ અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજીઓનો વિચાર ન કરીને કોઈ ભૂલ કરી નથી, જેમાં પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓમાં જે વ્યક્તિઓના સંબંધમાં હકીકતોના નિવેદનો આપવામાં આવ્યા છે, તે વ્યક્તિઓની કોસ-એક્ઝામિનેશનની માંગ કરવામાં આવી હતી, કારણ કે આવી અરજીઓનો વિચાર કરવાથી ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીના નિકાલમાં વિલંબ થશે.અદાલતને અરજીમાં કોઈ તથ્ય મળ્યું નથી.આથી તમામ અરજીઓ ફગાવી દેવામાં આવે છે.”

૧૯. તેથી, આપણે વિચારવાની જરૂર છે કે શું પ્રતિવાદી વિવાદ વાદી –મૂળ અરજદાર કોસ-એક્ઝામિનેશનની તક આપવાની જરૂર છે કે કેમ.

૨૦. હાથમાં રહેલી હકીકતો પરથી જે સ્પષ્ટ થાય છે તે એ છે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ મૂળ વાદી /પ્રતિવાદીને ગેરલાયક ઠેરવવા માટે અપીલકર્તાનો દાવો મૂળ વાદી દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાયેલ ભારતીય જનતા પાર્ટીની સ્વૈચ્છિક સભ્યપદની તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ના ફોર્મ પર આધારિત છે.વિવાદ અરજદાર નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષની અરજીના તેના નોંધપત્ર માં શપથ પર જણાવ્યું છે કે પ્રતિવાદી વિવાદ અરજદાર નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ આવા ફોર્મ પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે અને તેને

મોકલ્યું છે.આવા નિવેદનનો મૂળ વાદી દ્વારા ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે-વિવાદ પ્રતિવાદી નં.૧ તેણીના લેખિત નિવેદનમાં નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ.

૨૧. વધુમાં, કોસ એક્ઝામિનેશનની અરજીમાં અને અમારી સમક્ષ દાખલ કરાયેલા સોગંદનામામાં, તે મૂળ વાદી -નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદીનો સ્ટેન્ડ છે કે ફોર્મ બનાવટી/મોર્ફ કરેલું દસ્તાવેજ છે અને તેણીએ ક્યારેય ફોર્મ પર હસ્તાક્ષર કર્યા નથી.હવે ત્યાં પણ હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય છે કે નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ મૂળ પ્રતિવાદી સૂચવે છે કે વિવાદિત દસ્તાવેજ નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદી/અહીં મૂળ વાદી ના હસ્તાક્ષર ધરાવતો નથી.

૨૨. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં મૂળ વિવાદ વાદી ની કોસ એક્ઝામિનેશન માટે અરજદાર અહીં મૂળ વાદી દ્વારા કરવામાં આવી હતી.તે માત્ર વિવાદ અરજદાર સામનો કરવા અને દસ્તાવેજની સત્યતા પર તેની કોસ એક્ઝામિની કરવા માંગે છે.આ અરજી પ્રતિવાદી દ્વારા નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ રિમાન્ડ પર સુનાવણીના પ્રથમ દિવસે જ કરવામાં આવી હતી.

૨૩. ડી.પી. અવાડિયા (સુપ્રા)ના દાવો ડિવિઝન બેંચના નિર્ણયને વાંચતા, ખાસ કરીને તેના પેરા ૧૭, જેને અમે ખાસ કરીને પેરા ૧૭(એ) તરીકે પુનરાવર્તિત કરી શકીએ છીએ, તે નીચે મુજબ છે:

“૧૭.નિષ્કર્ષ પર આવતા પહેલાં, અમે કેટલાક પાસાઓ સ્પષ્ટ કરવા માંગીએ છીએ:

અ) અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીમાં પણ, જો કોઈ સાક્ષીના પુરાવાને શપથ પર અથવા સોગંદનામા પર રજૂ કરવામાં આવે, તો નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ સભ્ય વિરુદ્ધ કોઈ આદેશ પસાર કરવા માટે તેના પર આધાર રાખવાની માંગ કરવામાં આવે, તો તે સભ્યને આવા સાક્ષીની કોસ એક્ઝામિનેશન મેળવવાનો અધિકાર હશે.”

૨૪. અવલોકનો સ્પષ્ટપણે કહે છે કે ડિવિઝન બેન્ચે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે ગેરલાયકાતની કાર્યવાહીમાં પણ, જો કોઈ સાક્ષીને શપથ અથવા એક્ઝિડેવિટ પર પુરાવા આપવા માટે નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા કોઈ સભ્યની વિરુદ્ધમાં કોઈ આદેશ પસાર કરવા માટે આધાર રાખવાની માંગ કરવામાં આવે તો, તે સભ્યને આવા સાક્ષીની કોસ એક્ઝામિનેશન મેળવવાનો અધિકાર હશે.તેથી અમારા મતે, તારીખ ૨૩.૦૭.૨૦૨૧ની અરજીમાં અમારી સમક્ષ વિવાદિત આદેશ માં નિયુક્ત અધિકારીની શોધ એ હકીકત છે કે જે રેકૉર્ડ કરે છે કે તે અર્ધ ન્યાયિક સત્તાધિકારી હોવાને કારણે અને જ્યારે અરજદાર દ્વારા કોઈ સાક્ષી રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને તેથી કોઈ કોસ એક્ઝામિનેશનની જરૂર ન હતી તે આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા બી વાઈડા (ઉપર) ના દાવો નિર્ધારિત કાયદાની વિરુદ્ધ છે.

૨૫. તેથી, અમે ૨૩.૦૭.૨૦૨૧ ના રોજ નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા વિવાદ અરજી નંબર ૧૩/૨૦૨૦ માં પસાર કરાયેલા આદેશ ને રદ કરીએ છીએ અને બાજુ પર

મૂકીએ છીએ, જેના દ્વારા સાક્ષીઓની કોસ પરીક્ષા માટેની અરજી માટે મૂળ વાદી ની અરજીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી.પરીક્ષા નિયુક્ત અધિકારીની ફાઈલમાં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવશે.૦૬.૦૯.૨૦૨૧ એટલે કે ૨૦૨૦ની વિવાદ અરજદાર નંબર ૧૩માં નિયુક્ત અધિકારી સમક્ષ સુનાવણી માટે નક્કી કરવામાં આવેલી તારીખ, અપીલકર્તા/વિવાદ વાદી કોસ એક્ઝામિનેશન માટે પોતાની જાતને રજૂ કરશે કારણ કે તે એકમાત્ર સાક્ષી છે જેની મૂળ વાદી તપાસ કરવા માંગે છે.તે તારીખે એટલે કે ૦૬.૦૯.૨૦૨૧ના રોજ મૂળ અરજદાર મૂળ વિવાદ અરજદાર ની ઉલટ તપાસ કરશે અને તે જ દિવસે આવી તપાસ/ ઉલટ-તપાસ પૂર્ણ કરશે.ત્યારબાદ નિયુક્ત અધિકારી નોંધાયેલા પુરાવાના આધારે મુખ્ય વિવાદ અરજી નંબર ૧૩/૨૦૨૦ અંગે કાયદા અનુસાર નિયુક્ત અધિકારીની અનુકૂળતા મુજબ નક્કી કરવામાં આવેલી અન્ય તારીખે નિર્ણય લેશે.જો કે, અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે નિયુક્ત અધિકારી ત્યારબાદ બે અઠવાડિયાના સમયગાળામાં આ બાબતનો ફરીથી નિર્ણય કરવાનો પ્રયાસ કરશે.

૨૬. નિયુક્ત અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૩.૦૭.૨૦૨૧ના આદેશ ને રદ કરીને, ૨૦૨૧ની વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૧૦૬૧પને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.તે મુજબ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૭૩૫ ઓફ ૨૦૨૧ રદ કરવામાં આવે છે.નાગરિક અરજી પર કોઈ આદેશ નહીં.

(મુખ્ય ન્યાયાધીશ – વિક્રમ નાથ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.